

Učebné osnovy predmetu Etika v podnikaní

Názov predmetu	Etika v podnikaní
Ročník	ISCED 3
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33
Stupeň vzdelania	ISCED 3 – vyššie sekundárne vzdelanie
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Etika v podnikaní je vyučovací predmet, ktorý je možné zaradiť do rôznych stredoškolských predmetov zameraných prevažne na podnikanie, riadenie, ekonomiku, etiku, manažment osobných financií, aplikovanú ekonómiu a náuku o spoločnosti.

Obsah predmetu ponúka základy osobnej aj podnikateľskej etiky a morálky. Zaoberá sa nielen osobnými hodnotami, ale aj hodnotami firiem, firemnou kultúrou, korupciou a spoločensky zodpovedným podnikaním. Pomáha zvyšovať mravné a právne povedomie žiakov a učí ich prijímať správne rozhodnutia.

Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci budú schopní:

- vysvetliť základné pojmy etike a prezentovať model procesu etického rozhodovania sa
- definovať základné etické pojmy
- vysvetliť spojitosť medzi etikou v podnikaní a budúcim úspechom
- diskutovať o spojitosti medzi etikou v podnikateľskej sfére a súčasnou situáciou v škole
- rozoznať etické výzvy podnikateľskej sféry a tie isté výzvy v školskom prostredí
- aplikovať pojmové štruktúry na skutočné situácie
- identifikovať zdroje, ktoré by mohli byť nápomocné pri adresovaní etických výziev

Výchovno-vzdelávacie stratégie

- komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti - kriticky hodnotiť zdroje informácií, vyhľadávať, a vytvárať informácie, analyzovať aktuálne životné situácie, zapamätať si podstatné fakty, sprostredkovať informácie vhodným spôsobom, správne interpretovať fakty a vyvodzovať z nich závery, vyjadrovať sa zrozumiteľne, výstižne prezentovať svoje názory, zdôvodňovať ich, argumentovať a diskutovať na aktuálnu tému, chápať význam učenia sa ako sociálneho procesu.
- interpersonálne a intrapersonálne spôsobilosti - zapájať sa do spoločných aktivít, podieľať sa na tímovej práci, stanoviť si krátkodobé a dlhodobé ciele, predkladať návrhy, preukázať zodpovednosť za vymedzené úlohy a za seba samého, uznávať

ľudské práva, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje, niešť zodpovednosť za vlastný rozvoj a možnosť aktívneho zapojenia sa do spoločnosti.

- schopnosť tvorivo riešiť problémy - identifikovať problémy a formulovať ich, kriticky posúdiť informácie, zvoliť vhodné informačné zdroje a metódy na riešenie problému, stanoviť kritériá pre voľbu a realizáciu vhodného riešenia, operatívne korigovať postupy pri riešení problému, vedieť vyhodnocovať dopady uvážených a nerozvážnych rozhodnutí, využívať nadobudnuté poznatky v osobnom živote.
- podnikateľské spôsobilosti - orientovať sa v rôznych informačných zdrojoch a údajoch a vedieť ich využívať, preukázať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, poznať podstatu finančného zabezpečenia jedinca, rodiny a spoločnosti, plánovať osobné financie, poznať význam podnikania a uplatnenia sa na trhu práce, poznať možnosti a význam ďalšieho vzdelávania.
- spôsobilosť využívať informačné technológie - vyhľadávať vhodné informačné zdroje z rôznych zdrojov v písomnej, grafickej alebo zvukovej forme, informácie evidovať, triediť, spracovávať a prezentovať vhodnou formou, efektívne využívať informačné a komunikačné technológie, byť mediálne gramotný, poznať základy informačnej bezpečnosti.
- spôsobilosť byť demokratickým občanom - formulovať a prezentovať svoje postoje, preukázať zodpovednosť za svoje správanie, rozhodnutia zdravie, vyjadriť zodpovedný postoj k životnému prostrediu, globálnym ekonomickým problémom a stav spoločnosti ako celku.

Tieto výchovno-vzdelávacie stratégie budú aplikované cez realizáciu konkrétnych aktivít:

- Prípadová štúdia
- Diskusia
- Skupinová práca
- Koláže a ilustrácie
- Príbehy
- Hrdinovia, etické vzory a osobné príklady
- Aktivity na podporu kreatívneho myslenia
- Denník
- Mindmapping (mapovanie mysle)
- Škálové aktivity

Metódy vyučovania

Pri vyučovaní predmetu Etika v podnikaní sa budú využívať moderné interaktívne vyučovacie metódy zamerané na aktívne učenie sa žiakov v prepojení na praktické reálne životné situácie, ktoré vytvoria predpoklady vytváranie a korigovanie názorov žiakov a celoživotné učenie sa.

Pre dosiahnutie vzdelávacích cieľov sa bude využívať:

Heuristická metóda – orientovaná na osvojovanie všeobecných vedomostí a zručností, rozvoj logiky a tvorivosti – brainstorming, riešenie problémov, situačné a inscenačné metódy, diskusia, beseda.

Informačno-receptívna metóda – orientovaná na osvojovanie vedomostí - práca so vzdelávacím portálom, a materiálmi s reálnej praxe, s informáciami v periodikách a na internete a s učebným zdrojom.

Reproduktívna metóda – orientovaná na upevňovanie vedomostí, rozvoj pamäti a reproduktívneho myslenia - interaktívna prednáška, diskusia, beseda, exkurzia, brainstorming, myšlienkové mapy.

Problémový výklad – orientuje sa na logické riešenie problémov a rozvoj vedeckého myslenia po etapách - riešenie problémov, prípadové štúdie, diskusia, beseda, myšlienkové mapy.

Formy vyučovania

Frontálna práca – so všetkými žiakmi učiteľ rieši jeden alebo viac problémov.

Individuálna práca – každý žiak pracuje individuálne, nezávisle od ostatných žiakov, učiteľ sleduje prácu žiakov pôsobí ako poradca alebo tútor.

Skupinová práca – trieda je rozdelená na skupiny podľa riešeného problému, skupiny si organizujú prácu samostatne, učiteľ pozoruje prácu skupín a pôsobí ako koordinátor, poradca alebo tútor.

Pri vyučovaní sa využívajú **didaktické zásady** názornosti a spájania teórie s praxou, primeranosti, sústavnosti a postupnosti, aktivity a uvedomelosti, vedeckosti (rešpektovania najnovších informácií), trvácnosti vedomostí a všestranného rozvoja poznávacích schopností žiakov.

Hodnotenie žiakov

Vychádza z aktuálneho metodického pokynu na hodnotenie a klasifikáciu žiakov. Podľa rozhodnutia riaditeľ školy je možné vyučovať predmet aj ako neklasifikovaný.

V prípade, ak sa predmet neklasifikuje v hodnotení sa uvedie „absolvoval/absolvovala“ alebo „neabsolvoval/neabsolvovala“ v súlade so školským vzdelávacím programom.

V prípade, že predmet bude klasifikovaný, zohľadňuje sa nielen sumatívne, ale i formatívne hodnotenie. Hodnotenie a klasifikácia žiaka sa uskutočňuje ako priebežné hodnotenie a celkové hodnotenie. Priebežné hodnotenie bude postavené na plnení konkrétnych a splniteľných úloh so zameraním na diagnostikovanie a uplatňovanie osobného rozvoja žiaka, s možnosťou zažívať individuálny úspech a učiť sa na vlastných chybách, ktorých odstraňovanie napomáha rozvoju žiaka.

Tematický celok / počet vyučovacích hodín celkom*	Obsahový štandard	
	Téma / počet vyučovacích hodín	Pojmy
Kapitola 1 / 3	A – Čo je etika? B – Univerzálne hodnoty	Etická dilema, hodnoty, princípy, ideály, sentencie
Kapitola 2 / 3	A – Vy a vaše hodnoty B – Čo si naozaj vážite a prečo?	Kultúra, tradície, komunita, osobné normy
Kapitola 3 / 4	A – Proces morálneho rozhodovania sa B – O konfliktoch	Etická dilema, sivá zóna, konflikt, kompromis, konsenzus
Kapitola 4 / 3	A – Urobiť to, čo je správne B – Rast etického JA C – Duševné vlastníctvo a plagiátorstvo	Osobné potreby, potreby druhých, nátlak, motivácia, úsudok, charakter, duševné vlastníctvo, plagiátorstvo.
Kapitola 5 / 3	A – O ekonómii a podnikaní B – Aké formy podnikania poznáme?	Ekonómia, firma, podnikanie, podnikateľ, trh, filantrop, podnik v individuálnom vlastníctve, partnerstvo, korporácia, verejná obchodná spoločnosť, komanditná spoločnosť, spoločnosť s ručením obmedzeným, jednoduchá spoločnosť na akcie, akciová spoločnosť, družstvo, tiché spoločenstvo, združenie, nezisková organizácia, franšíza

Kapitola 6 / 5	<p>A – Vštepovanie etiky do podnikania</p> <p>B – Č je filantropia?</p> <p>C – Etický kódex</p>	<p>Stret záujmov, dar, odmena, ochrana vnútorných informácií, darcovstvo, sponzoring, etický kódex</p>
Kapitola 7 / 4	<p>A – Prečo byť spoločensky zodpovedným podnikom?</p> <p>B – Ako podporiť spoločensky zodpovedné podnikanie?</p> <p>C – Koho sa zodpovedné podnikanie týka? Kto sú zainteresované subjekty, alebo stakeholders?</p>	<p>Spoločensky zodpovedný podnik, donor, darca, Business Leaders Forum, Fórum donorov, Klub firemných darcov, stakeholders</p>
Kapitola 8 / 3	<p>A – Firemná kultúra</p> <p>B – Zákon platí pre každého</p>	<p>Firemná kultúra, osobné schopnosti, vlohý, talent, zručnosti, nadanie, genialita, pracovné právo, pracovné podmienky, diskriminácia, teambuilding</p>
Kapitola 9 / 3	Korupcia	Korupcia, žaloba
Kapitola 10 / 2	Etika v podnikaní a informačná bezpečnosť	Troll, influencer, hater, manipulácia na internete, zber a triedenie informácií, dôveryhodný/nedôveryhodný zdroj

*počet vyučovacích hodín celkom pre dotáciu 33 h